

Noter fra indlægget om den Transiranske Jernbane af Jacob Saxild på medlemsmødet 10. maj 2022

Jacob Saxild leverede en stærk og spændende personlig beretning krydret med anekdoter og humoristiske indslag om en af Danmarks største entreprenører -sin farfar Jørgen Saxild's imponerende bygningsværker: Den Transiranske Jernbane.

Jørgen var en sand entreprenør og blev uddannet som Civilingeniør i 1914. En titel han vedholdende holdt fast i fremfor titlen som direktør. Han tog efter sin eksamen til Paris og fik ansættelse i en virksomhed, der blandt andet omhandlede broanlæg med anvendelse af en helt ny type beton: jernbeton. Dette var grundlaget for Jørgens senere imponerende karriere.

Efter sin hjemkomst til Danmark etablerede han sammen med 2 gode venner den kendte virksomhed Kampsax, der har stået for en lang række bygningsværker i Danmark og udlandet.

I 1926 tog Jørgen til Tyrkiet for at byde sig til som hovedentreprenør til at bygge 2 jernbaner.

Kontrakten blev indgået med den tyrkiske præsident Atatürk og efter grundigt forarbejde starter projektet året efter: 1000 km jernbane, 100 broer & tunneler og ledelse af et konsortium med mange lokale entreprenører og udenlandske ingeniører.

Jernbanen stod færdig som planlagt i 1932 og det gav et stærkt fundament for at byde sig til det kæmpe jernbaneprojekt i Iran.

I 1933 indgik Saxild en kontrakt med direkte reference til den iranske Shah om at bygge en 1.394 km jernbane fra Det Kaspiske Hav til Det Røde Hav igennem et uvejsomt landskab af store bjerge og floder.

Opgaven vurderes til at være 3 x det tyrkiske projekt. Shahan var hård og krævede projektet gennemført på kun 6 år.

55.000 ansatte blev hyret ind igen gennem et konsortium, der fik hver sin delopgave. Alt blev bygget med håndkraft og materiale og forsyninger hovedsagelig transporteret på heste- eller kamelryg.

På imponerende vis lykkedes projektet inden for budgettet og stod færdigt før planlagt nemlig 5 år og 4 måneder efter start. Jernbanen blev indviet af Shahen 26. august 1938.

Projektet i nøgletal:

- 1.053 km jernbane
- 245 tunneller med en længde på 80 km
- 251 større og 4.000 mindre broer
- En bro inde i en tunnel
- 64 stationsanlæg
- 20 mio. m³ jord

Jernbanen spillede en strategisk vigtig rolle under 2. verdenskrig, hvor 5.400 ton krigsmateriel blev transporteret dagligt og bidrog dermed betydeligt for udvikling af krigen på østfronten.

Efter krigen var Kampsax aktør i mange lande udover Iran eks. Libyen, Libanon, Syrien, Afghanistan, Ægypten m.fl.

Et imponerende persisk tæppe doneret personligt til Jørgen Saxild for flot indsats kan ses i fællesrummet i Fredensborg Husene.

Shahen blev væltet og Kampsax måtte forlade Iran.

Først i 2018 blev det muligt for Saxild familien med følge af venner og interessenter at aflægge besøg i Iran og køre med jernbanen og fejre 80-års jubilæum. Jernbanen står stadig og fungerer som et vigtigt led i den iranske infrastruktur.

I juli 2021 blev Den Transiranske Jernbane optaget på UNESCO's verdensarvs liste.

En kæmpe tak til Jacob Saxild for at dele sin familiehistorie på en humoristisk og indlevende måde.

Blot synd for jer, der ikke havde mulighed for at overvære indlægget, men Jacob har givet tilladelse til at I kan se hans præsentation ([LINK](#)).